

De la revue a Hantesse Amoryan
2 Mechitaristengasse
(Autriche) Vienne

Cinquième Année ZHUTEROT SURT

ԳԱԶԻՒՆ ՕԳՈՍՏՈՍ 23/5 ՍԵՄՏԵՄԵՐ 1903

ԱՐՄԵՆԻԱՅՍ

Rédaction du Journal
« ARCHALOUYCE »
Le Caire (Egypte)

ՏԵՐ ԵՒ ՏԵՐԻՆ
Պ. ԲՈՒՐՈՍՅԱՆ
Դրամ պատահական համակերպ
պատ. և ուղղիկ հեղինակ հասցիքի
H. T. BROSSIAN
Direct. - propr. du Journal Arménien
ARCHALOUYCE
LE CAIRE (EGYPTE)

Կ Ի Ս Ա Շ Ա Ր Ա Ք Ա Թ Ա Թ Ե Ր Թ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿԱՆԻ ՉՈՐԵՔՆԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ ՕՐԵՐԸ

Թի 402

ՔԱՆ ՓԱՐՅ ՈՂՁ

ՇԱՐԱԹ

ՍԱԿԵՐՈՆԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՂԻՐԱՆՈՒՅՈՒՄԻ ՎԻՍԱԿԵՐ

Աղբիւրում պոլի վիճակին մէջ ապրու-
տամբութիւնը հեղաշեւտեալ ընդարձակ
ծառայելու կը գտնէ: Թուրքերը ապրտամբու-
րուն թիւը կը հաշուեն մտ 800 հոգի,
բայց իսկապէս անոնք այդ թիւին գոնէ
կրկինն են: և որովհետեւ թրքական խում-
բերը բազմաթիւ չեն, ապտամբները իրենց
Մանասթըրի մէջ հետեւած թարթիքէն
տարբեր ծրարքի մը կը հետեւին: Թուր-
քերուն զինուորացի խումբերը աւելի
բազմաթիւ են և աւելի ճարպիկ՝ ընթացի
անոնց դէմ տակաւու համար, որինակ՝ Վա-
սիլիքի վրայ յարձակող և շրջակայքի զիւ-
ղերը կրակի տուող խումբը բազմաթիւ էր
500 հոգիէ: Անոնց զարմիկ տեղեկութիւն-
ներ ստացող պաշտօնէութիւնը նոյնպէս
չառ լաւ կողմակերպուած է: Երբ տեղե-
կացած են թէ Բոմ-Էօքքէի ընտելութիւ-
նը պաշտպանելու համար մի քանի խում-
բերէ բազմաթիւ չափան մը փոխադրող կը-
կաթմուղին Չաթմուղ (Կ. Պոլսէն 120 ըմ.
հեռու) հասած է: ապտամբները փորձած
են գտնել դուրս հանել կառավարը, բայց
պահապաններուն ճարպիկութիւնը արդէն
է անոնց ծրարքին իրագործման:

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ՄԷՁ

Թրքական խումբերու Պուլկարիոյ հա-
րաւային սահմաններուն վրայ կը գործնու-
մը ստիպած է զպուլկարիա իր սահմանները
պաշտպանել: Սոֆիայի մակերեսանաւոր շրջ-
նակներուն մէջ զրոյց կը ընէ թէ՛ Ալպիա-
նուպոլի վիճակին Մալքո-Քոնստանտինու-
ղի միջոց յարձակում մը եղած է ա-
պրտամբներու կողմէ, որոնք օրէ օր կը
բազմանան այդ նահանգին մէջ:

Ահա ապտամբական աղբիւրներէ հա-
սած քանի մը լուրեր:

Մանասթըրէն կը գրեն թէ՛ անիլյա-
նութիւնը կը տիրէ թրքական խումբերուն
մէջ: զինուորներուն թշուառները չեն վճար-
ուիր, և այս վերջինները կը զոյգուտով
կ'ապրին ու կը մերժեն ապտամբներու
վրայ երթալ. անոնցմէ շատերը իրենց հը-
սցանները ծախած են ուտելիք գնելու
համար:

Ապտամբները յայտարարութիւն մը
ուղղած են քրիստոնէոյ հասարակութեան,

հարկերով որ, իրենց միանան և հարկ չի
վճարեն այլևս: Երկրորդ հրահրքը աւելի
չեն ընդունելու թիւնը գտած է ժողովուր-
դին կողմէ: Իստիքի վաճառի նամակ մը գը-
տած է Պուլկարիոյ Մինէսիոս եպիսկոպոսին,
նոր վրայ ձգելով Իստիքի մէջ ծաղիկը
խոսովութիւններու պատարանատու թիւ-
նը: Ենթադրելով որ ստիկանական պաշ-
տօնեաներ իրենց յետ կ'անջուրլը կը պա-
հանջեն, առարկելով որ թուրք կառավա-
րութիւնը զիրենք առանց ամասթոպիկ
վճարման և առանց ապրտամբի կը թողու-

Իհարկան քրքրաբերով հետեւեալ յո-
ւերը կը հասնին:

Սոֆիայի մէջ մեծ ժողովի մը հրահր-
ուած են Մակեդոնիոյ բարեկամները, Վե-
նէտիկի կարիպալտիկաններէն Մակեդոնի-
ոյ բարեկարգութեան համար համակրական
արտայայտութիւններ հասած են:

Սոֆիա 26 Օգոստ. — Մակեդոնական
քովիները դիտաւորութիւն ունին մեծ
տէրութեան պատարանութիւնները ու-
ղարկել խնդրելու, որ անոնք Պէրլինի դաշ-
նագրին շօքը: յօդուածով իրենց յանձնը-
ուած պարտականութիւնները կատարեն:

Պելկրատ 26 Օգոստ. — Բոսնիոյ վի-
ճակին մէջ թուրք կառավարիչը զենքի
կը կանչէ Բոսնիոյ: Մեթրոպոլիտի և Վու-
չիդի բոլոր մուսուլմանները որոնք հաս-
տատուեցան սերպական սահմանադրու-
ներու վրայ: Այս զինուորական պարտա-
տութիւնը շատ անհանգիստ կ'ընէ Սերբ-
ընտելութիւնը, մանաւանդ, որ Իսթրի, Տրա-
քովի և Վերբոսլիչի ալպանները նորէն
զենք են առած:

Կ. Պոլսի 27 Օգոստ. — Մանասթըրի ա-
պտամբ խումբերու և Թուրքերու մէջ տե-
ղի ունեցած ընդհարումներու մասին պաշ-
տօնական տեղեկութիւններ առնուած են:
Միևնոյն աղբիւրէն կը հասկնայ թէ՛ 119
ապտամբները ձերբակալուած են Բրուչէ-
վի մէջ և դատուելու համար Մանասթըրի
զինուորական տեսնիին առջև տարուած
են: Միևնոյն ժամանակ թուրքերը զրա-
ւած են հետեւեալ իրերը. երեք տինամի-
թի առմբեր, երկու նախնական ձեռի փայտ-
եայ թմբառնիներ և մէկ դրոշակ հետե-
ւալ մակերգութեամբ: «ապտամբի կամ
մահ» որ ապտամբներու նշանարանն է:

Կ. Պոլսի 27 Օգոստ. — Օսմանեան կայս-
րութեան զանազան կողմերէն տաճկահը-
պտակներուն խումբերով գէպի Կ. Պոլսի
փոխելու պատճառը ոչ թէ միայն յիշու-
փոխական Բոսնիոյն կատարած անգը-
թութիւններն են, այլ նաև Բոսնիոյն խումբերուն
տարածականութիւններն են որ իր թէ Պուլ-
կարիոյ հետ պատերազմը շատ մտ է:

Տէրութիւններու բարեկամական դի-
տարութիւններուն հետեւեալ, դուրսը բու-
լըր քաղաքական, զինուորական և կրօնա-
կան իշխանութիւններուն հրամաններ ու-
ղարկած է, վերջ գնելու համար իրաւա-
կան մոլեռանդութեան և զինուորներու ու-
սմբոխին բրած չարագործութիւններուն:

Լոնտոն 27 Օգոստ. — Կը հաւատեն
որ Մակեդոնիոյ զինուոր բուլղար օգնական
պարտեզով փրօսին թուրքերէն իր տարածա-
րութեան տակ ունի 350 վաշա հետեւակ
զորք, չի հաշուելով օժանդակ կամ անկա-
նան ուժերը, ընդամենը 120,000 մարդ:

Թայեյ իր Սոֆիայի թղթակիցէն նո-
րանոր տեղեկութիւններ կ'առնայ Մակե-
դոնիոյ մէջ թուրքերու գործած անգըթու-
թիւններու մասին: Անոր գործներուն նա-
յէնով, որոնք քարտու են հիւպատոսական
յայտարարէ մը, Մանասթըրի և Սալոնիկի
վիճակներուն մէջ կատարուած ճնշումը
չափաւոր բարեարտական է: Թուրք իշ-
խանութիւններու դիտաւորութիւնը, կ'ա-
ւելցնէ թղթակիցը, Պուլկարիոյն սկսե-
լով ամսիճանաբար քրիստոնէոյ ազգաբը-
նակութիւնը բնաջնջ ընելու է: 4 օրուան
մէջ 12 դիւղեր աւերուեցան և ընտելիւ-
րէն ալ արէ անջուրեցան:

Օրինիկոյ զինուոր մէջ, 157 տներէն 7
հատը միայն կանգուն մնացած են: Կանայք
բաւարարուելէն յետոյ չարաչար տանջանք-
ներու ենթարկուած են: Իստիքի մէջ եր-
կու օր ետքը նոր խումբեր նոյն տեղերէն
անցած են և աւերելու կամ կողպտելու
բան մը չ'գտնելով, կ'անոնց վրայ այնպիսի
տարտախիլ չարիքներ ի գործ դրած են որ
մարդու գրէնը չի շարժի մանրամասն կեր-
պով նկարագրելու այդ վայրագութիւն-
ները:

Սոֆիա 2 Սեպտեմբեր. Երէկ ապտամ-
բութիւնները տեղի ունեցած են Պուլկարիոյ
սահմանադրուած ամենէն մտքը գտնուող
քանի մը վիճակներու մէջ:

Մեթրոպոլիտ իշխանը Վալաակի մտերը
Էօլէնիօկրատ կեցած է, ուր կ'ըստի թէ
ժամանակ մը պիտի մնայ: Առաջին նախա-
բարը անոր հետ տեսակցելու զացած է:

Կ. Պոլսի 2 Սեպտ. — Մեթրոպոլիտ, նե-
վաքի և Քիլիսիոյ վերջին ընդհարում-
ներուն առնել սպաննուած Պուլկարիոյ
թիւր պաշտօնապէս 1500 կը հաշուուի:
Կերտանիա և Ռուսիա ստիպած են
սուլթանին որ պէտք եղած աղբու միջոց-
ները ձեռք առնէ, բայց այս վերջինը դեռ
կը յամտի իր պալատէն Մակեդոնական
գործողութիւնները յառաջ մղելու:

Բարիզ 3 Սեպտեմբեր. — Կ. Պոլսէն
Թալին կը հեռագրեն թէ՛ պատերազմի մո-
տաւորութիւնը ո՛ր է և ատարակույն հետի է:

ՀՍՅՈՎԱԿԱՆ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Ժողովուրդ-Վերի մէջ, Բիւրոտ հե-
ծելագործները՝ վերադարձին տակ հետեւեալ
հատուածը կը կարգանք:

Վերջումի և Պիլիպի վիճակներէն
գեռ նոր հասած վրդովիչ լուրերը օսման-
եան Մայրաքաղաքին լատտեղեակ շրջա-
նակներուն մէջ շատ զարմանք չ'պատճա-
ռեր. որովհետեւ 1894, 1895 և 1896ի հայ-
կական կոտորածներէն ի վեր, հայերէ և

քրիստոնէ ընտելեալ բոլոր նահանգներուն
մէջ, կայութիւնը վերին աստիճանի տրու-
եալ և տագնապով վիճակի մը մէջ կը գտնու-
ուի:

Գրեթէ երկվեցակ մը տարիներէ
հետէ՛ այս կողմերը ընտելը բոլոր հայ ժո-
ղովուրդեան վրայ, քրիստոնէոյ կողմէ վար-
մունքի այնպիսի անկողի եղանակ մը ի
գործ կը դրուի, որը ուրիշ բան չի նշա-
նակէր, բայց ի թէ՛ հայ տարրը բովանդա-
կապէս հարտահարել և նիւթապէս ու բա-
րոյապէս ստրկութեան մէջ պահել: Տարա-
կոյս չ'կայ թէ՛ թուրքի ալէն կողմերը
իրաց այս կայութիւնը պահելու նպատա-
կին ձեռնտու կը գտնուին, բայց անկէ ի
վեր թուրքի կողմէ գործարարած այս
դարձուածները՝ անտարակոյս ո՛չ գնահա-
տելի և ո՛չ ալ տեւական պիտի ըլլան:
Թուրք իշխանութիւնները քրիստ համը-
տիցէ հեծելազորաց վրայ հարեանցի հրա-
կազմութիւն մը ի գործ գնելով, անոնց մի-
ջոյս փոքր տեսիլ մէջ հաւանորէն ծագե-
լիք խառնակութեանց վրայ աղբու նը-
պատակ ունին, ինչպէս միևնոյն նպատա-
կու Ռուսիա դարձաները ունի: Համոտի-
քներու կազմութիւնը սակայն այսօր, երկու
կողմէն հատու սուր մ'է թուրքի համար:
Թուրքիոյ զանազան գաւառներուն մէջ Իս-
լամ ժողովուրդն ալ կը տառապի քրիստո-
նէոյ շարագործութիւններէն, և տեղական
իշխանութիւնները շարունակ պայքար կը
մղեն այս վերջիններուն դէմ, և ընդհանրա-
պէս կ'ստիպուին տեղի տալու իրաց այս
կայութիւնը ընտելանալու կը չ'չափ Թուր-
քերու և քրիստոնէոյ մէջ արդէն գոյու-
թիւն ունեցող սխը. բան մը՝ որ չ'պիտի
ուշանայ յանգիլ ժամը հետեւութիւններու,
պատերազմ մը սկսելու պարագային:

ՊԵՏԱԳՈՐԾԸ

Սեր ալ սոսկում, գիշեր միմանց պլլում
կը նուազեն մահուան ասուր մեղեքին,
Ան՝ դեռ անքուն, արնաբերի պէս կանգնած,
Մութ ակնարկներ կը սեւեռ իր ջորս դին:

Եւ կը նայի պահ մը ժողով լուս ու սեւ,
Ստուերներուն՝ թախիծներուն՝ անցնալին,
Որոնք զոգցես մէջ մէկ յուշեր հեռի հեռ,
Կուգան դարձեալ կը սըլըքսան իր սալին:

Ու դառնայած՝ մութին մէջը խողովի,
Կը փնտրէ, կը պրպրտէ անխնայ,
Մինչ հեռուէն խողովի ձայն մը լայտղին,
Սուր շիշերով արիւն արիւն կը պոսայ:

Ալ խելայեղ հոգին սմբած քարացած,
Երկեր, գիշեր աչքին կարմիր կ'երևայ,
Կը խոյանայ խողովի վրայ և կատարած,
Թաց արիւնով իր ձեռքերը կը լուսայ:

Սակայն փռ վերջ՝ երբ սթապած կը նայի,
Մէջ մը արևան՝ մէջ մը դո՛ւրի, գանալին,
Ալ կարծես թէ երկեր, գիշեր և կը փռէ:

Ո՛հ, խղճին մէջ հիմայ կ'զգայ կ'իմանայ,
Արեան տխուր ձայնը՝ գաճան անողոք,
Ու գանակը ալ իր ձեռքէն վար կ'իջնայ:

ԱՐՄԱՇԼԱ ՄՍՐԼԻԱՆ

Յ. ՓԷՄՊԵՃԵԱՆԻ ԸՆԿ.

Գ.Ա.ՃԻՐԻ (ԵՒԳՏՈՍ)

Մ Ե Ծ Գ Ո Ր Ծ Ա Ր Ա Ն

ԱՐԵՎԵԼԵԱՆ ԻՄՍԻՆՏԵՆՏԻ ԵՒ ԵՒԳՏՈՍԱՆ ՍԻՆԴԻԿԱՆԵՐՈՒ
Յասկայե սպասարանում մեռածների սկիզբները

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԵՒ ԳԼՈՒԹՈՐ ՄԵԾԵՐԱՆՈՑ
Հեռագրային Հասցիք — ՓԷՄՊԵՃԵԱՆԻ ԸՆԿ. Թիֆլիսի Թի 689

ՀԻՆ ԶԱԳՐԻՅԻ ԴՊՄԱՑ
Նամակատարի Թի 129

ՆԱԽԱԶԱՆԳՈՒՄԻ ԱՐԳԵԼԻՔԸ
Եղիպտոսի զինուորական սպաներին երեք հոգի արձակուրդ տալու վրա կողմնակից ժամանակակիցը թուրքերի քաղաքների մեջ անցնելու և որովհետև անսնցունե երկուքը բնիկ Աուրիայի են եղել, և մեկը տեղացի, առաջինները իրենց հայրենիքը երթալ կուզեն, իսկ երրորդը՝ կորոշե թուրքերի ս'ևէ մեկ քաղաքը այցելել:

Քայլ զարմանալին այն է որ, թուրք պաշտոնականներ իրենց կազմարարին թէ՛ սորձարդոյն հրամանի մը համաձայն, բարձր օտար պաշտոնատարներու համար արգելեալ է թուրքերի հայրենի վրայ ոտ դնել:

Ռ. ԽՏԻՎԸ
Ն. Բ. Խտիվը անցեալ Օգոստոս ամսոյ 27ին Վիշի հասած և մէկ օր մնացած է հան, որիկ Բարիլ գոյցած է երեք օր մը նաւու համար, Ն. Բարձր թիւեր առաջիկայ շարժու Վիշինս պիտի երթալ և արևելեան ճեպընթացով Պոլիս պիտի մեկնի:

ՈՍԿԻ
Լոնդոնային ստացուած հեռագիր մը կը ծանուցատէ թէ՛ Եղիպտոսի համար 850000 ոսկի առնուած է անգլիական գրամատուներէ:

ԳՈՐԾԱՐԱՆ
Տանկե հինգ ամսոյ Պէրդէի սպասար մը իր տիրոջ նշանակեալի սկզբնին վրայ գրուած 95 ոսկի պարտեակող բախը գողնալով կ'իջը գրած է. «ասկիս նախ ինչը կը փնտռե յանցանորդ»:

ԽՍՐԱԳՐԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

Ինչպէս գիտեն մեր բնիկները, ներկայ Օգոստոս ամսոյ սկիզբին սկսուած է ԱՐԵՎԼՈՅՍ Ի Հինգերորդ տարեշրջանը և հետեւաբար բաժանորդարութեանց գանձումները:

Առտի իրենց պարտաճանաչութեամբը մեզի արդէն ծանօթ բաժանորդներէ կը խնդրենք որ փութացնեն իրենց Հինգերորդ շրջանի բաժանորդները, գերացնելու համար օրը օրին մեզի ներկայացուց ինքնակամ գրեթէ արտի թիւները:

Փորձով աւելի ևս հաստատել իր կըրօրազնական սէրը և կշռել թէ՛ մենք մինչև ո՞ր աստիճան անչաճանկորութեամբ կը վերաբերուինք զէպի այն, ուստի յայտնեց ինձ թէ՛ Իզուպէլ գրամատու չ'պիտի ունենայ. և՛ կատարել արտի թիւերը մը հերքեցի այս պարտաճանաչութեանը, յարկով թէ՛ ֆրանսայէն պիտի մեկնէի և մեր գործարարին մէջ իմ ունեցած բաժինս նոր քրոջը պիտի թողէի և այս միտքս պիտի ըլլայ իմ սիրոյս հաւատարմութեամբ. ևս անոր պիտի նուիրեմ այս աշխարհի մէջ ունեցած իմ միակ ապուհնս. սակայն այս նուիրատուութեանը գաղտնի պետք է մնայ մինչև պայմանագրութեանը կնքուելու վայրկեանը. ինձ համար զիւրին է կը բարձր համոզելը, որովհետեւ իմ գործս արկին ֆարթըրէի հետ էր և Իզուպէլ իստացած էր մէրնանի բան մը չ'ընէր. Ասիկա իմ կըրօր պիտի հաղորդէի իր ամուսնու թեան, վայրկեանի միտքս այն էր չ'պիտի կարենար ընդդիմանալ. պիտի յորէի միեւնոյն աստիճանի՝ քեզի հետ ըստ ամուսնային համաձայնած և՛ թէ՛ դուն ինձի կ'ըստպասես ի միտք օր ժամէնք և՛ թէ՛ ամուսնու ինձի մեկնելու մէջ օր իսկ յետագիւ ևս ստուգելու այնպէս մը կարողացիցի, որ ամուսնութեան օրը զուգարիցի այն թուականին, յորում Պրազիլիոյ համար չ'զոհնաւ պիտի մեկնի:

«Սակայն ֆրանսայէն չ'պիտի մեկնիմ, բայց եթէ առաջիկայ շրջանուով ահա սկարտութիւն մը ևս. ամուսնուն մէջ արկին ֆարթըրէի և Իզուպէլ Սէնթ Մարտի գոցին ներք շարժի»:

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Ր Ն Ե Ր

Վիեննա 1 Սեպտեմբեր. — Հոփարկի մէջ տրուած հազիտըյի և Անգլիական դեպարտմենտի տրուած նախաձեռնութեան, քրտանաւ ժողովը կայար էր Եղիպտոսի քաղաքը սիրայի բաժանաձեռն փոխանակելին:

Եղիպտոսի քաղաքը Անգլիական գորաց մարաշիս (feld-marchal) անուանեց կայար:

Անտիական քերթեր Անգլիոյ քաղաքներին եղած սիրայի ընդունելութիւնը կը հաստատուի ևս կարողութեան անոր այցելութեանը, յորում Պալատական շարժումները ընդունուած անգլիական անարկայ եղած են:

Լոնտոն 1 Սեպտ. — Ռիտերի գործակալներին Բեյ ինէն կը սեղեկանայ յաւատարման շրջանակներու մէջ ըստաձեռնութեան անցեալ ամսոյ 12էն իջել բանակցութիւններ սեղի կուսեման ձարնի և Ռուսիոյ մէջ Մանչեսթրի և Բորտայի նկատմամբ:

Լոնտոն 1 Սեպտ. — Ռիտերի գործակալներին Աստիէն կը սեղեկանայ թէ՛ Անգլիական և Թրանսիլանի շատ մը հրապարակներ և նախաձեռնութիւն Սովալիան մեջ տրուած են:

Լոնտոն 1 Սեպտ. — Ռիտերի գործակալներին Աստիէն կը սեղեկանայ թէ՛ Անգլիական և Թրանսիլանի շատ մը հրապարակներ և նախաձեռնութիւն Սովալիան մեջ տրուած են:

Լոնտոն 1 Սեպտ. — Ռիտերի գործակալներին Աստիէն կը սեղեկանայ թէ՛ Անգլիական և Թրանսիլանի շատ մը հրապարակներ և նախաձեռնութիւն Սովալիան մեջ տրուած են:

Վիեննա 2 Սեպտ. — Կը հարաւանէ թէ՛ Զարք Թրանսիլանի իւր յետիւն շարժումները, Վալիքանական շարժումները հետեւեալ ժամը կ'երկարանայ և կ'արձակուի:

Վիեննա 3 Սեպտ. — Եղիպտոսի քաղաքը Լոնտոն վերադարձաւ:

Սթեմֆ 3 Սեպտ. — Միտրոպոլիտանական ֆանդիքին մը կը հաստատուի թէ՛ Եղիպտոսին հասնող նաւու մը մէջ երեկոսան պատահած դէպքը ժանտախտէն չէ:

Կ. Պոլիս 4 Սեպտ. — Սայունիկն ստացուած անտրանտիլանց նախընթաց, Ռաշիֆի մօտեր, որ Կիսիսիոսի և Կարթագինի մէջ կը գտնուի, սեղի ունեցած պատերազմի մը մէջ 400 Պոլիսներ ապանուած են:

Կը ծանուցուի նաեւ թէ՛ 2500 զօրերէ յաջողակաւ քանակ մը պաշարած է մնացեալ ապստամբները: 1500 Պոլիսներ գիտացուցին ինչպէս ապստամբուած են:

չափ բնակելու համար, հորդ սեփականութիւնը կըրօր ամբարնոցին մէջ. բնականաւոր մենք ալ անոնց պիտի հետեւէինք. հոն ամենաբարձր ծոփը կըրօր ևս կատարան արշաւներու մէջ Իզուպէլի հետ միասին էինք. ըստ նախընթաց քայլով, Ասիկա, իստքը կը բռնուի Տիֆլիսի ֆարթըրէի հետ, անոր սեղադրութիւնը մեր վրայէն խոտարնեցնելու համար:

«Փրանսան թողելէ յետոյ կուզեմ վերադառնալ ծովուն այն կըրօրները, որ Իզուպէլի իշխանակը կայ. պիտի երթամ բարեպաշտուն ուսուցողի մը պէս այն ամեն տեղերը ուր նէ այցելուած է. ևս ինչպէս այս ամառ ըրի, ամբողջ զիշեր մը պիտի անցընեմ ամբարնոցին ընդիրէն. հոգեպիշ զիտելու համար իր բնակած սենեկին պատուհանը. Բայց չեմ ուզեր Բարիլ մընայ այս ամուսնութեան վաղորդայնի իսկ. որ կ'անդառնա զժողովարանի մէջ կը նստի. Անտիոյ ուր կ'ապրուի անտիլ չեմ ուզեր... քանզի թիւեր չ'ունիմ այնու նախաձեռնութեան... մէկ քանի խնդրութիւններ պիտի ընեմ... եթէ Իզուպէլ կըրօրմէս զիտ ուրիշ մը հետ ամուսնանամ, կ'ըզամ թէ՛ պիտի սպաննէի այդ մարդը»:

«Ի վաղ ամուսնութեան Տանիէլ, միտքս ըստ ևս արկածախից կ'անդի փորձառութիւններէն կը յուսամ իմ վշտերս սովորելու ինչ ամբարնութեանը. իցիւ թէ իմ յոյսս ի կրկնէն չ'իջեր. երբ այսպիսի սէր մը կը նուաճէ մէկը, անիկայ գաւազանագրութեան է ալիւս ուրիշ կին չ'սիրելու...»

Ռաշիկըրն 4 Սեպտ. — Միտրոպոլիտանական Կ. Պոլիսի ղեկավարը կը հետադարձ թէ՛ Մեծ Տերութիւնները ծախսին զինուորները ցամաք հանած են: Միտրոպոլիտանականներէն ալ անոնք պիտի ընեն, երբ հարկ դրուեն:

Նիցցա 4 Սեպտ. — Ոսկիանոսիները Երեսնամեայ յարկի սպաներ անտրախաղած են. որով զարարութիւն մը կը պատահուի ևս պատահելով որ Աղիսականը քաղաքին կործանումին զարարութեան հետեւանկերը պատահին:

Սալոնա 4 Սեպտ. — Սոփիստիկեան յոժոնցար:

Պելիուս 5 Սեպտ. — Կըրուի թէ՛ 700 սպաներ աղերսագիր մը ստարագրած են, Բեյի քաղաքին ինքնուրուի որ Աղիսականը քաղաքին սպանիչները պատահին, առանց որոշ իրենց անձուք պիտի գործարեն արարութիւնը:

Լոնտոն 5 Սեպտ. — Հայցին զիմը կուշեմայ, սեղախան անտրանտիլանց պատահած անտրանտիլանց հետեւանկէ արչ սարնաւն թերերը վնասուելուն հետեւ:

ՆԱԽԱԶԱՆՈՒՄ

Շարժա Տ. Ա. Տ. Յ. — Չեր երկու Սեպտեմբեր թուականին ստացուած է շնորհակալութեամբ:

Կը յուսանք թէ՛ ձեր բարեկամութեան թիւերն ի գերեզման չ'ապրի ելլեն:

Գահրէ . . . — Լաւաղոյն է որ ձեր ինչը չ'հասած բաներուն մէջ խոստում ելէ միշտ հեռի մնաք, եթէ չ'էք ուզեր որ յիշեցնեն ձեր նկարչին և կողմակալին պատմութիւնը:

Աղէքանդրիտ Տ. — Չեր հարցումին պատասխանը կըրնաք ստանալ միայն անոնց մէջ, որոց անունները տալով հարցեր ձեր ղեկավարները մեկ է կը հարցնէք:

Գանտիտ Տ. Գ. — Ստացած ենք Չեր նամակը և ներփակեալը անտրաք իր հասցէին յանձնուած: Կը սիրենք յուսալ թէ մեր նամակին պատասխանն ալ վերադարձով թղթատարով կըրնաք ստանալ:

զէթ չ'պիտի ուզէի անոր ուրիշի մը վերաբերիլ տեսնել . . . »

«Հեռացումը ևս չ'ուր բարեկամութիւնը թիւերս իմ վշտերս մեղացնեն. Գիտելով զքեզ Միտրոպոլիտանական ՏԵՐՈՇ

Պ. ար Պոլիս մանուսնոյ՝ ալիւս անցուց Մարտի Տերութիւն նամակը. որ անձամբ կարգացած չ'էր Այս նամակը այնչափ կըր ևս համաձայնեք Իզուպէլի պատմութեանը յայտարարութեանց, այնպէս որ ալ կարելի չ'էր տարակուսել:

Պ. ար Պոլիս իստակէ առաջ վերադարձուց անարկ մը նետեց հետեւեալ նախադասութեան վրայ « Եթէ Իզուպէլ կըրօրմէս զիտ ուրիշ մէկուն հետ ամուսնանաք կըրնաք թէ՛ պիտի սպաննէի այդ մարդը »:

Յետոյ հարցուց.
— Մարտի Տերութիւն լուսանկարը ունի՞ք:
— Պորտն, կարգալիւս, մընիքից Իզուպէլ ընէ՞ք մեզի թէ՛ ինչ կը պարտենայէ այդ նամակը:
— Յետոյ Տիֆլիս, այս վայրկեանի ժամանակ պէտք չէ կորսնցնել եթէ ձեր ազգը վերադարձուց կուզենի:
Այս բաները այնպիսի բացայայտ չեղած մը արտասանեց, որ բոլոր ներկայները հակարցան թէ՛ իր խորհրդածութեան մէջ « վերադարձուց ինչպէս պարզապէս ձեր սկզբնին » կը նշանակէր. ուրեմն այս նամակը Մարտի սկիզբնու պարտութեանը կը պարտենայէ:

Չերաֆո Տ. Մ. Մ. Գ. — Ասկէ առաջ ձեր ղեկավարը զքեզման մասին դեռ տեղեկութիւն մը չ'ստացանք. եթէ կարելի էր հասնէիք այդ մասին և որիչ բաներու համար տեղեկագրեալ մեզ որոշապէս:

Չեր վերջին Բարդ Բարդալը ստացուած է:

ՉՈՒՍՐԱՅԻՔ

— Ուր պիտի երթաք թի.
— Բերաբուն. (Թարսոն)
— Գուն ապուս բան չ'էր ընելու նէ.
— Ինչ էնիմ, կըրնաք թի պիտի չ'է.
Եկէ՞ք . . . Ես ալ չ'տալու պիտի չ'սիրենի փոխալ չ'ու.
— Մի՛ հաւատար. Լաթան. Ընթերցողստունին մարդոց մասը գտնուած գործերուն մէջ ներս մտնելը պիտի չ'է, բայց գուր կ'ըլլու փութով. եթէ չ'ես հաւատար, այսօր փորձով կը ստանես . . .

ՅԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐ ԲԵՔԻՐ ԵՒ ԸՆԿ.

(Commissionnaire Expéditeur)

Պատիւ ունիմք ձանուցանել յարգոյ նախապատիւեան թէ՛ Եղիպտոսի և Կ. Պոլիսի միջև ամեն տեսակ ստորագրած յանձնարարութիւններ կ'ընդունենք գոյացուցիչ պայմաններով, սկզբունք ունենալով:

ՎՍՏԱՀՈՒԹԻՒՆ. ՀԱՄԱՍԱՐԴՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՃԾԻՄԱՅՈՒԹԻՒՆ
Կը յուսամք թէ՛ առեւտրով զարդոյնը. րոնք միշտ պէտք կ'ունենան զանազան տեսակ ապրանքներու, զորոց նման կըրնաք բերել Եղիպտոսի մէջ, պիտի յարգեն մեզ իրենց վստահութեամբ:
Գիտել առ Արմենակ Համաճեան. Շարա Մուհամեդ Ալի. Թի 3-4.

Հ Ր Է Ն Տ Բ Ա Ր Ե Գ Ո Ր Ծ Ա Ր Ա Ն

ՎԱՐՅԱՐԱՆԻ ՎԻՃԱՎԱԶՆՈՒԹԻՒՆԵՐ
ԿԻՐԱԿԻ 30 ՕՐՈՏՈՏՈՍ 1903

732	3127	10982	5181	10753	1541
1887	1984	2296	2837	3031	4534
4914	5414	5464	5546	6057	6974
7159	7187	7188	7638	7743	7818
9374	10356	11012	11198	11409	11479
			11717	11821	11987

Տիֆլիսի ֆարթըրէ օր իր զարգացումը (boudoir) գնացած էր, վերադարձուց ակամայօրէն ձեռք բռնած ունենալով շրջանակ մը, որուն մէջ Տէրօզ կըրօր լուսանկարը զետեղուած էր. Այն ամենին ի վեր, որ Մարտի յարգանք մը կըր ամառը անոր նկատմամբ, և անոր հանդէպ ո'ւնէ բան մը ընելը շարիք հասցնել կը նկատուէր. Պ. ար Պոլիս լուսանկարը անուրով ցոյց տուաւ Պ. Պէրնէրէի Մարտի յարգանք, որ ալ ձեռքին ճիշդ զրայ կը կրէր. ինչ որ օրինակաւ բերելը ազգարարած էր:

— Ուրիշ նամակներու լուսանկարներ ունի՞ք. հարցուց Տիֆլիսի ֆարթըրէի.
— Այո, երկրորդ մ'ալ ունիմ, Սէն-Սէլ-Գլուսինը:
— Հանձնե՞ք այս վայրկեանին ինձի վստահութիւնը. Մարտի յարգանք ևս անոր կըր ևս անկամ. ներք շատ ծանր են, որչափ որ կը տարակուսէինք:

Պ. ար Պոլիս ապահովութեան գործակալներին երկուքին նշանուցի ըրաւ ըսելով.
— Ամէն հաւանականութեան կայ թէ՛ Մարտի Տէրօզ իր գծած ուղիներ պիտի ընկնանայ. անս ձեզի իր լուսանկարը որ զինքը ձանձնուել կը իրաջանէ. կըրնաք մեկնել:

Թարգ. ՎՐՈՅՐ
(Շարունակելի)

Լ Ա Մ ՈՒ Չ ՈՒ Ա Լ Լ Ա Յ Յ

Կ Ե Ա Ն Ք Ի Ա Պ Ա Յ Ո Վ Ա Գ Ր Ա Կ Ա Ն Ը Ն Կ Ե Ր ՈՒ Թ Ի Ի Ն Ն Ի Ի - Ե Օ Ր Ք Ի

Ա Յ Խ Ա Ր Յ Ի Ս Է Ն Յ Չ Օ Ր Ը Ե Ի Է Ն Կ Ա Ր Ե Ի Ո Ր Ը

Հ Ի Մ Ն ՈՒ Ա Ե 1843 Ի Ն

Ն Ա Ռ Ա Գ Ա Ն Ռ . Ա . Մ Ա Բ Գ Է Օ Ր Տ Ի

Ե Ր Ա Շ Ի Ա Ռ Ե Ա Լ Գ Ր Ա Մ Ա Գ Լ ՈՒ Ի	1, 981, 000, 000 Ձրանգ .
Ա Պ Ա Ն Ո Վ Ա Գ Բ Ե Ա Լ Հ Ա Մ Ա Գ ՈՒ Մ Ա Ր	6, 946, 000, 000 Ձրանգ .
100 Օ/Օ Բ Ա Շ Ի ՈՒ Ա Ե Շ Ա Հ Ա Բ Ա Ժ Ի Կ Ն Ե Ր	541, 000, 000 Ձրանգ .

Կարելի չէ բաղդատելով զնայ ուրիշ ու եւ ընկերութեան պայմանները Լ Ա Մ ՈՒ Չ ՈՒ Ա Լ Լ Ա Յ Յ ի ընծայած հոշակայ առաւելաբար ընկերութեան սեփական ձեռքով, այլ եւ կենդանի իրաւունքով, ինչպէս նաեւ այդ ու ցիւան երկրորդ վերաբերեալ անորոշեցիկորէն նպաստաւոր բոլորներ կը տրուին : Իրեւ զոս փոխարարձ ու հասկացային ընկերութիւն, Լ Ա Մ ՈՒ Չ ՈՒ Ա Լ Լ Ա Յ Յ ի պայմանները ստորի գերիշխ են . վերորդայ բուանշանները ստորին շատ պերճախօս են : Պէտք չի ապահովագրուիլ առանց լինելու Լ Ա Մ ՈՒ Չ ՈՒ Ա Լ Լ Ա Յ Յ ի շահուած ու մանաւանդ անկասկածօրէն հաստատուած պայմանները :

Ընդհանուր Գործակալ Եղիշտի, Կիւրոսի եւ Պաղեսյանի Ն Ի Ք Ո Ւ Ա Կ Ի Ր Չ Ի Ս Օ Չ Ա Ն Ե Ա Ն Ե Ի Ը Ն Կ . Փոխ-Ընդհանուր Գործակալ Եղիշտի Աւստրիական Հիւպոստատանի գիւլ, Գահիրէ (Եղիշտու) 16 Շարա Կարայ, (Թեղիփիյի) Մեկնեան Փայրիփայի կարգը ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ ՊԱՆԲԱՆ Է . Երջակներու համար շարաստանը եւ ձեռնհաս գործակալներ կը փնտրուին . Գիւլեյ փոխ-Ընդհանուր Գործակալութեան .

Մ Ի Ն Կ Ը Ր

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՒ ՄԻԱԿ ՆԵՐԿՈՑՈՒՄՆԵՐԻ Ժ . ՆԱՅՏԻՆԿԵՐ

Պատմութիւն . Խաղիւտարի սիփակաւորութիւն, Պրիւսիոյ Օրէնքի ճիշտ գիտաց Գաֆէ Տր Լա Պուրսի կից Հին եւ Նոր ԱՇԽԱՐՀՆԵՐՈՒ ԲՈՂՈՐ ԲԱՂԱԲԵՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ 6500 ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ ՈՒՆԻ Աշխարհի ամենէն լաւագոյն կարի մեքենաները ՄԻՆԻՍԻՆԵՐՆԵՐ ԵՆ Եւ ստանցող մինչեւ ցարդ 17,000,000 ծախուած է : 430 Կ աւելի վիւայաններով եւ մեայաններով վարձատրուած, Երաշխատուող մեքենաներ . ԱՄԵՆԷՆ ՄԵՆ ՎԱՐՉԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿ Փարիզի 1900 ի Տիեզերական արուեստահանդիսին մէջ ստացած է . ՀԱՌՔԱՑՈՒՄ ԲՐՈՒՍԻՅՈՅ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՀԱՅՔԱՑՈՒՄ ԱՆԳՂՈՑ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՎԱՆՈՐԱԿԱՆ ԱՐԲՈՒՆԵԱՅ ՀԱՌՔԱՑՈՒՄ Ն . Բ . ԵՆԻՎԱԿԱՆ ՏԱՆ

Կեղծերէն զգուշանալ, ուշադրութիւն դարձնել իւրաքանչիւր մեքենայի վրայ ՍԻՆԿԸՐԻ յատկանշիկ . ԳԻՆ ՉԱՓԱՒՈՐ

Չրի դասեր եւ նորոգութիւններ, ՍԻՆԿԸՐ մեքենայից համար, յաճախորդաց սուտերուն մէջ : Վճարմանց դիւրութիւն Փոխանակութիւն հիներու եւ նորոգութիւն ամեն կարգի մեքենայից

ԱՍԻՆԸ ԵՒ ՄԻՆԻՍԻ

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀՐԴԵԼԻ ԴԷՄ

Հիմնուած 1825 ին

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԻՆ	11,250,000 Ձր .
ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ	20,340,000 »
ԳԱՆՉՈՒՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԻՆ 1901 ԻՆ	15,940,000 »

Կեղծ . ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ Էֆու-լա-Շարի (Գերմ .) ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹ . ԱՂԵՔԱՍՆԵՐԻՅՈՅ Ձր . Բուրիկ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹ . ԳԱՀԻՐԷԻ, ՕՉԱՆԵԱՆ Եւ ԸՆԿ . 16, Շարա Կարայ (Թեղիփիյի) Գահիրէ

ԲԱՇԱՆՈՐԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԵՂԻՊՏՈՍԻ ՀԱՄԱՐ Տարեկան զնկ . ողջ 60
» » Վեցամսեայ » 30
ՕՏԱՐ ԵՐԿԻՐ Տարեկան գր . 20
» » Վեցամսեայ » 10

ԿԱՆՈՒԿ Թոք ստարի ծախիք մեր վրայ

Հ Ա Ս Ց Ի Ն Ե Ր

1. ՏՊԱՐԱՆ Ե. ԹՈՐՈՍԵԱՆԻ . — Մանսուր բաշա, նորակաւոյց Գաֆէ տը լա Պուրսի բաժանին մէջ, Թիւ 2 .
2. ԵՂԲԱՐԲ ՉԱՄՈՒՐԵԱՆ . — Վաճառատուն ամեն տեսակ զոբլաներու, պատրաստ գոլալը շապիկներու, մետաքս եւ թարեքս թաշկինակներու, Երբողական եւ սեղանկան կոշիկներու, թոխափիյի ճոխ դանտազանութիւններու : Շարա Գլուս - Պէյ Թիւ 26, 490
3. ԵՂԲԱՐԲ ՉԱՄՈՒՐԵԱՆ . — Վաճառատուն ամեն տեսակ զոբլաներու, պատրաստ գոլալը շապիկներու, մետաքս եւ թարեքս թաշկինակներու, Երբողական եւ սեղանկան կոշիկներու, թոխափիյի ճոխ դանտազանութիւններու : Շարա Գլուս - Պէյ Թիւ 26, 490
4. ՊՈՂՈՍ ԲԷՆՏԻԿԵԱՆ . — Մասվաճառ, Պէն էլ Սուրէն, Ֆրէրներու գօլէփին ճիշդ գիտաց : 301

5. — ՉԷՑՔՈՒՆՅԻ . — Չէյրուի անցեալ յին եւ ներկային . Ա . հատորը գրեթէ սպառելու վրայ է եւ Բ . հատորն ալ հրատարակ ելած է : Գիւնն է երեք ֆրանգ փոխանակ 2 ու կէս, ինչպէս որ գրքին վրայ ծանուցուած է : Կը վաճառուի Արշալոյսի խմբագրատունը, Տեղաց Կարապետ Սուքեսեանի եւ Կարապետ Երզնկացեանի քով : 392 — 417.
6. ԱՐԱՄ ՄՄԱՍ . — Ներկայացուցիչ ամեն տեսակ Երբողական լրագիրներու : Ընտիր սիկարէթներ : Նամակագրոյցներու ամենաճոխ հաւաքածոներ : Էօլպէթիյէ Բուք Օֆիսին գիտաց, Սափրիչ Իրքուա տը Լուրայի անկիւնը : 392 — 417.
7. Կ. Գ. ՌԻՉՈՒՆԵԱՆ . — Ելեւթարարարոյժ եւ Մարձայ Էա . Ապոսին, Շարա-Էլ-Պոսթան, Թիւ 39 . 392 — 417.
8. ԽԱՉԻԿ Ս. ԻՏԻՐԷԼԵԱՆ . — Ամէն տեսակ մետաղեայ կարասիք կը նորոգէ, կը մաքրէ, կ'սակեզօժէ եւ կ'արձայնօժէ իր ստուտիւնն եւ անհատապիւր արժան գնով : Խան-Խալիլ Մա'աթիս փողոց : 490
9. ԽԱՉԻԿ Ս. ԻՏԻՐԷԼԵԱՆ . — Ամէն տեսակ ժամացոյցներու վաճառուէն եւ յարդարումէն դատ, նոր թերեւ առած է Մէմանթօ (յուշարար) ժամացոյցներն : Էօլպէթիյէ, Վահէ էլ պիւրէ, Տիւրիքս զեղարանին գիտաց : 410
10. Ա. ՇԻՏԱՆԵԱՆ . — « Թիւղարար » Վաճառ Երաւունքի ապարանէն հրատարակուած է երկրորդ եւ երրորդ մասերը : Կը գտնուի Տիւր Կ. Երզնկացեանի քով, ի Շարա Ապա իւլ Ապիլ : 450
11. — Ս. ՈՒՉՈՒՆ ՊՈՂՈՍԵԱՆ . — Ամեն տեսակ ժամացոյցներու վաճառուէն եւ յարդարումէն դատ, նոր թերեւ առած է Մէմանթօ (յուշարար) ժամացոյցներն : Էօլպէթիյէ, Վահէ էլ պիւրէ, Տիւրիքս զեղարանին գիտաց : 410
12. — Ա. ՇԻՏԱՆԵԱՆ . — « Թիւղարար » Վաճառ Երաւունքի ապարանէն հրատարակուած է երկրորդ եւ երրորդ մասերը : Կը գտնուի Տիւր Կ. Երզնկացեանի քով, ի Շարա Ապա իւլ Ապիլ : 450
13. ՎԱՀՍՆ ՄՈՄՁԵԱՆ . — Կը պատրաստէ ոսկիէ եւ արծաթէ զարդանկար - մեքենայի եւ դրուագեալ դաւաճաններ : Ապոսինի գարագօլին գիտաց, Սափրիքս գեղարանին կից, եւ ի Խան Խալիլ Շարա Մագաթիս Թիւ 5 392 — 492
14. ՏԻՎԻՆ ՄԱՂԻՅԱ ՓԱՓԱՉԵԱՆ . — Եղիպտական կառավարութեան արածուած ժանկարարձ : Ապոսին Շարա-Էլ-Պոսթան, Թիւ 29.
15. ԱՉԻՊԵՏԵԱՆ ԲՈՅՐԵՐ . — Աթրիյէ սեղմիւնի եւ գօտիներու չափի վրայ Շարա Ապա իւլ Ապիլ Շէրիֆ Խալիլի պարտէզին գիտաց, Թիւ 20, 420
16. ԱՉԻՊԵՏԵԱՆ ԲՈՅՐԵՐ . — Աթրիյէ սեղմիւնի եւ գօտիներու չափի վրայ Շարա Ապա իւլ Ապիլ Շէրիֆ Խալիլի պարտէզին գիտաց, Թիւ 20, 420
17. — ԿԱՐԱՊԵՏ ՔԱՍԱՐՁԵԱՆ . — Նպարավաճառ . ընդ միշտ թարմ ապրանքներ վաճառելու որոշում առած է : Պապ էլ Խալիլ 420
18. ԱՐՇԱԼՈՅՍ ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆԸ . — Նախու գիրքեր : Հաւաքածոյ չորս տարուան Արշալոյսներու, գիւն 240 զրջ . ողջ : Յաւերգ Էօլպէթիյէ (որդակազմ) 10 զրջ : Ազգային սահմանադրութիւն, 12 : Սասուն եւ Չէյրուան, 10 : Գոլ Միտո, 8 : Չարաքալի անեքստիներ, 5 : Հիւժախի դարմանման ամենայնող միջոցը, 3 : Ճամբարգուլիւն ի Չարիցիլիա, 3 : Եղիպտոսի գունաւոր քարտէսը, զեղիկալ գիտերով : Մանսուր բաշա Գաֆէ տը լա Պուրսի բաժանին մէջ, Թիւ 2.
- 19.
20. ԱԻՏԻՍ ԳԱՐԱԿԻԼԵԱՆ . — Գերձակ Մանսուր բաշա խալիլ, Թրամվէյի գրծին վրայ : 420